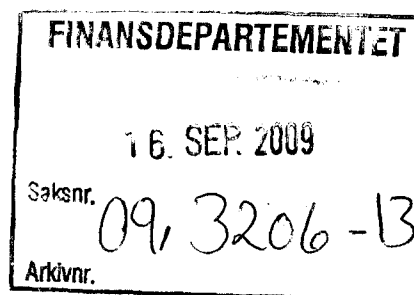

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Saksbehandler:
Paal Bjønness

Vår dato:
14.09.2009

Vår referanse:
2009/316-02

Deres dato:
22.06.2009

Deres referanse:
09/3206 FM JCW

Gjennomføringen av de offentligrettslige bestemmelsene i betalingstjenstedirektivet i norsk rett.

Vi viser til Deres brev av 22. juni d.å. vedrørende ovennevnte.

Forbrukerrådet har 18.02.09 avgitt høringsuttalelse til Justisdepartementet i forbindelse med arbeidsgruppens første delrapport. Det er i hovedsak her de sivilrettslige konsekvensene av direktivets implementering i norsk rett kommer til syne. Vårt hovedfokus vil naturlig være på de virkninger implementeringen får for den enkelte, og på den generelle forbrukerbeskyttelsen. Det sentrale for Forbrukerrådet er her naturlig at etablert forbrukerbeskyttelse ikke svekkes, og at fremtidig regulering hensyntar nye betalingsformer og endret markedssituasjon. For at brukere av betalingstjenester skal møte sikre, effektive, tilgjengelige og kostnadsriktige betalingssystemer fordrer dette en klar regulering av markedsaktørene, samt et effektivt tilsynsapparat. De endringer som nå behandles må sees i lys av at disse hensyn skal ivaretas.

Foreliggende rapport inneholder i stor grad forslag til hvordan den offentligrettslige delen av direktivet om betalingstjenester kan gjennomføres i norsk rett. Direktivet er i utgangspunktet et fullharmoniseringsdirektiv. Det er dog gitt visse unntak for dette kravet, hvilket stiller nasjonale myndigheter friere. Dette gjelder spesielt valg av metode for beregning av kapitaldekningskrav i betalingsforetakene, og om en bør ha en enklere regulering av særskilt enkel betalingstjenestevirksomhet.

Når det gjelder de ulike krav som stilles til virksomhetene knyttet til etablering, organisering og drift, finner vi det vanskelig å vurdere om disse i detalj er tilstrekkelige. Norsk valgfrihet synes også å være begrenset på en rekke punkter. For å sikre at kravene tilfredsstilles er det en forutsetning at aktørene har en streng dokumentasjonsplikt, og at det stilles løpende krav til rapportering. Dette sikrer et klarere beslutningsgrunnlag for konsesjonsutsteder samt synliggjør eventuelle endringer underveis, som fordrer iverksettelse av tiltak fra virksomheten eller eventuelt tilsynsmyndighet. Forbrukerrådet har ingen spesiell oppfatning når det gjelder valg av ulike beregningsmodeller for egenkapitaldekning. Grunnkravet er naturlig at aktørene har nødvendig soliditet til å utøve virksomheten på en betryggende måte. I dette ligger det også innebakt krav om tilstrekkelig sikring av kundemidler

Forbrukerrådet
The Consumer Council
of Norway

Postadresse:
P.b. 4594 Nydalen
NO-0404 Oslo

Besøksadresse:
Rolf Wickstrøms vei 15
0486 Oslo

Org. nr.:
NO 871 033 382 MVA

post@forbrukerradet.no
forbrukeportalen.no

Publikumstelefon:
815 58 200
Sekretariatet,
tlf.: 23 40 05 00

Det er reist spørsmål om man bør ha en begrenset regulering av særskilt enkel betalingstjenestevirksomhet. Det er vel da primært tenkt på eksisterende uformelle betalingsnettverk, som foretar pengeoverføring til utenlandet. Forbrukerrådets utgangspunkt er at all organisert betalingsformidling bør underlegges ordinært tilsyn og fordre konsesjonstillatelse. Dette sikrer at de lovfestede krav til betalingstjenester og formidlere etterleves. Dette styrker også kundens vern i den grad aktøren eller formidlingssystemet feiler. De mer uformelle nettverkene som eksisterer, kan dog være eneste reelle mulighet til å forta en pengeoverføring. En rekke land i verden har ikke et etablert bank og finansvesen, og har heller ikke på plass offentlig regulering eller nødvendig tilsyn. Til dette endres må man nok leve med noen mellomløsninger. Disse etablerte betalingskanalene kan utgjøre den eneste mulighet for å bistå familie i utlandet og visa verca. De utgjør således en nødvendighet i forhold til livsopphold. Et totalforbud synes derfor ikke som en egnet løsning.

Generelt er det en klar fordel med en systematisk gjennomgang av hvilke type kanaler som utfører betalingsoppdrag til utlandet. Dette gjelder både de mer uformelle nettverk, samt etablerte internasjonale aktører. Hvilket omfang har dette, hvilke kostnader og øvrige vilkår er knyttet til bruk av disse. Instituttet for fredsforskning avga som kjent i 2007 en rapport knyttet muligheten for overnasjonal pengeoverføring. Denne gir en nyttig oversikt over dagens situasjon. Hovedtrekkene i oversikten er:

Executive Summary

This report addresses the opportunities that immigrants in Norway have for sending money to their countries of origin. The survey has aimed to cover the full variety of transfer services available, including those that exist outside the conventional market.

Migrant remittances are generally thought of as money sent by migrants to their families in the country of origin. Total remittances to developing countries were estimated to exceed USD 200 billion in 2006. This is twice the level of official development assistance. Nobody knows exactly how much money immigrants in Norway send to their countries of origin.

The choices immigrants make about how to send money has implications in several spheres. First, the cost of transfers influences how much money arrives in the migrants' countries of origin. Typical costs for transfers on NOK 1,000 range from 5% to 25%. Second, there are important regulatory and law enforcement aspects of remittances. Norway has a restrictive regulatory regime, motivated by the fight against tax evasion, money laundering and other crimes. As a result, there is a small variety of transfer services. There are no legal mechanisms for sending money to Somalia, and limited opportunities for sending money to Iraq. Somalia is probably the most remittance-dependent country in the world. Third, the choice of transfer mechanism affects the way in which remittances contribute to development processes in the economies to which they are sent.

The mechanisms for sending money include cash-based transfers with money transfer operators or so called hawala businesses, bank transfers between accounts, and several web based services which let the receiver withdraw the transfer from an ATM. The choice of services is restricted because no mechanism is available for all countries.

Transfer services can be differentiated with reference to many characteristics. The accessibility of services includes their geographical coverage, the need for specific infrastructure, and the availability of information. The costs of services are often difficult to determine, because they are made up of several components, some of which are unknown. The survey showed that real costs are often much higher than those that are apparent to customers. The speed of services is also an important consideration, not least because of its psychological significance.

Remittances often have the most benefits for development if they are sent to a bank account and enter the financial system. However, there are several reasons why cash-based services appear more appealing to customers than bank transfers. It is a major handicap for banks that they cannot say in advance how many days a transfer will take nor how much it

UTGIVER AV:

**FORBRUKER
RAPPORTEN**

forbrukerportalen.no

FORBRUKERRÅDET

will cost. Furthermore, their price structure make costs more obvious to customers than what is the case with money transfer operators. Many non-Western imps lack the skills to systematically compare services and exercise consumer power.

Et viktig steg på veien for å klargjøre situasjonen for forbruker er Finansportalens arbeid knyttet til en "sende penger hjem" løsning, som ventes ferdigstilt høsten 2010. Her vil privatpersoner som ønsker å overføre penger til utlandet kunne sammenlikne leverandører og velge hvordan pengene kan sendes til utlandet på bakgrunn av oppdaterte fakta om priser, kurser og andre viktige sider ved overføringstjenestene som tilbys i markedet. Forbrukerrådet imøteser klart en slik løsning.

Dersom det i fremtiden skulle tre i kraft en enklere regulering av betalingsforetak som utfører kun en begrenset mengde enkle betalingstjenester, kan det bli aktuelt å publisere disse priser og betingelser på internettsiden Finansportalen.no. "Sende penger hjem" - løsningen som i dag utvikles, jf ovenfor, er tilpasset rutiner og systemer blant virksomheter som i dag har konsesjon til betalingsformidling til utlandet, og som bla. bruker internett i sin virksomhet. De økonomisk og administrative konsekvensene av eventuelt å inkludere re uformelle betalingsformidlere på Finansportalen.no vil eventuelt måtte utredes nærmere.

Når det gjelder direktivets krav til at medlemsstatene skal ha utenrettslige klageordninger synes Bankklagenemnda være en ordning som oppfyller dette kravet. Forbrukerrådet støtter videre i sin helhet arbeidsgruppens vurdering og synspunkter knyttet til betalingsforetak som ikke er omfattet av dagens nemndssystem. Tilslutning fra bransjeaktør er bygget på frivillighet, og forbrukers rettsstilling blir svekket i den grad man er avskåret denne klageadgangen. Blir den enkelte forbruker tvunget til å bringe en tvist inn for rettsapparatet for å få prøvet sin sak, vil dette gjerne i praksis innebære at kravet ikke forfølges videre. De økonomiske kostnadene knyttet til en rettsliggjøring er gjerne for stor hensett til tvistebeløpet, hvilket gjør prosessrisikoen for stor. Krav om tilslutning bør derfor ligge inne som et konsesjonsvilkår hjemlet i forskrift.

Med hilsen

for Forbrukerrådet

Jorge E. Jensen
Underdirektør

Paal Bjønness
Senior Rådgiver

UTGIVER AV:

forbrukerportalen.no

